

Jegyzőkönyve

a bihari ref. egyházmegye 1872. évi márczius 18-dik és 19-dik napjain tartott

KÖZGYÜLÉSÉNEK.

Pap Károly esperest és Ercsey Zsigmond segédgondnok kettős elnökletök alatt jelen voltak: Ember Károly, Könyves János, Gaal Imre és Ember Pál egyházi, — Dobozy Menyhért, Tar Imre és Ercsey Géza világi tanácsbírák, — Szabó Károly és Oláh József egyházi jegyzők, — Daróczy János lelkészgyámoldai és Verness Imre házi pénztárnokok.

Képviselők:

Ártándról: Szabó Károly lelkész és Tolvaj Ferencz.
Bojtról: Csillag Lajos lelkész és Varga Mihály.
Csatárból: Bokros Benedek segédlelkész és Kőszegi István.
H.-K.-Kovácsiból: Oláh József lelkész és Varga Mihály.
H.-K.-Ujlakról: Petri József és Matta József.
Hodosról: Felvinczi István lelkész és Csegődi János.
F.-Vásárhelyről: Cséke Lajos és Juhos Imre.
N.-Szántóról: Szabó Zsigmond lelkész és Gáti Imre.
Nagyváradról: Szabó Ferencz és Kola Gábor.
Mező-Keresztesről: Pap András gondnok.
Furtáról: Solyom Gergely és Török István.
Paptamasiból: Szücs János, Szappanos Sándor, Szücs Sándor és Kalmár János.
Püspökből: Bugyi Sándor segédlelkész és Szabó Lajos tanító.
Puszt-Ujlakról: Bódizs Lajos és ör. Tóth Ferencz.
Siterből: Piski Péter és Mikó István.
Szalárdról: Szabó József és Szabó Gáspár.
Szent-Jánosról: Szemes László lelkész, Parrag Imre, Parrag István és Kalas György.
Zsákáról: Oláh Bálint lelkész és Szilágyi Sándor.

Közlelkészek:

Nagy István, Szikszay József, nagyvárad, — Biró János, örvéni, — Varga József, siteri, — Szabó József, pósalaki, — Hegyesy Mihály, p.-töldi, — Bujdosó Lajos, nyüvedi, — Makai Károly, élesdi, — Melegh Gyula, m.-telkii, — Benedek László, pelbárthidi, — Szalay Pál, h.-k.-pályii — lelkészek.

Segédlelkészek:

Szijjas Lajos, borsai, — Vass Albert, nagyvárad; — és Liszkay Gubás Ferencz, Somogyi Géza vallástanárok.

Tanítók:

Fodor Gyula, h.-k.-pályii — Csikos Mihály, pelbárthidi — Kondor Imre, m.-kakucsi — Daróczy József, n.-szántói — Seres János, p.-ujlaki — Szegő Kálmán, k.-n.-révi — Lipcsey Ignác, élesdi — Császár Károly, h.-k.-ujlaki — Kalas György, sz.-jánosi — Bokros István, bihari — Lengyel Károly, h.-k.-kovácsii — tanítók. — Juhász Lajos, nagyvárad énekvezér, — és más hallgatók.

Pap Károly esperest buzgó alkalmi ima után a szép számmal egybesereglett közgyűlés tagjait szívélyesen üdvözlővén, a gyűlést megnyitottak nyilvánítja.

1. szám. Pap Károly esperest hivatalosan jelenti, miszerint Szokolay József egyházi tanácsbíró betegeskedése, — Millye Gyula és Szücs Lajos világi jegyzők pedig el nem halaszthatott hivatalos teendőik miatt jelen gyűlésünkben részt nem vehetnek.

Tudomásul vétetik.

2. szám. Ugyancsak Pap Károly esperest az ürességben lévő világi tanács-bírószágra minden egyházból beérkezett szavazatokat bemutatván, felbontásukra intézkedést kér.

Szabó Zsigmond, Varga József lelkészek és Pap András képviselőnek, mint kiküldötteknek, oly utasítással adatnak át, hogy a szavazatokat felbontván, az eredményt e közgyűlésnek mielőbb terjeszték be.

3. szám. Ember Károly, furtai lelkész, 23 év óta viselt, s legutóbbi elválasztatása alkalmával 6 év tartamára vállalt tanácsbírói tisztéről — miután e 6 év, kevés híján elmúlt — a közgyűlés színe előtt élő szóval lemond; érzékeny szavakban fejezve ki köszönetét a benne helyezett bizalomért, s áldást kérve az egyházmegyére egész közönségére.

Ember Károly furtai lelkésznek 23 év óta lankadatlan buzgalommal, lelkiismeretes pontossággal viselt tanácsbírói tisztéről, a 6 évi tartam elteltével eléggé indokolt lemondását, midőn az egyházmegye sajnálattal kénytelen elfogadni: a bölcs tapintattal, ritka önfeláldozó készséggel folytatott hivataloskodásért, nagy mértékben kiérdemelt elismerését jegyzőkönyvileg kifejezni kedves kötelességének ismeri, s az eképen üressébe jött tanácsbírói szék betöltésére az egyházak megszavaztatása által, az esperestet utasítja.

4. szám. Indítványba téve, hogy a szavazatok felbontására egy küldöttség nevezeték ki, mely a szavazatok felbontása folytán mutakozó körülményekhez képest tenne intézkedést.

Ez indítvány közhelyesséssel találkozván: Pap Károly esperest elnök-le alatt Tar Imre tanácsbíró és Szikszay József lelkészből álló küldöttség nevezeték ki, azon utasítással, hogy ha a bejövő szavazatok által senki általános többséget nem nyerne, a szabályszerű kijelölés mellett, új választást eszközöltesse, s a jövő gyűlésre kész eredményt terjesztse be.

5. szám. Olvastatott a szavazatok felbontásával megbízott küldöttség jelentése, mely szerint a minden egyházból beérkezett szavazatok következőképen oszlottak meg: Ritoók Zsigmond 21, Somogyi József 13, Csanády Sándor 2, Zilahy Lajos 2, Kazinczy Béla 1, Mezey Mihály 1, Papszász Károly 1, id. Csapó Ferencz 1, Tárchy Sándor 1, Kovács Károly 1 — szavazatot nyertek:

A világi tanácsbírószágra senki általános szavazattöbbséget nem nyert, a három, vagyis, miután a harmadik helyen ketten egyenlő szavazatot nyertek, a négy, legtöbb viszonylagos szavazattal bírók, u. m. Ritoók Zsigmond, Somogyi József, Csanády Sándor és Zilahy Lajos, jelöltenek ki új választás alá, — utasítván az esperest a szavazás elrendelésére, a kinevezett küldöttség pedig a szavazatok felbontására.

6. szám. Beterjesztettek a köz-, könyvtári-, lelkész- és tanító-gyámoldai pénztárak 1871/72. évi számadásai két-két példányban.

Mind a négy rendbeli számadás, megvizsgálás végett, Varga József, Szabó Zsigmond lelkészek és Pap András képviselőből álló küldöttségnek kiadatik, — vizsgálatuk eredményéről teendő jelentések még e gyűlés folyama alatt bevártnak.

7. szám. Olvastatott Makai Károly évesi lelkész beadványa, mely szerint esperesti felhívás folytán, a lelkészi gyámpénztár javára fizetendő félfizetését, az évesi egyháztanács néhány tagja által, pénzértékben megállapította, s ezt a közgyűlés megbírálsa alá bocsátja.

A betérjesztett évesi lelkészi félfizetés megvizsgálására, s vizsgálatuk eredményének még e gyűlés folyama alatt betérjesztésére: Bíró János, örvéni lelkész és Liskai Gubás Ferencz vallásánár, kiküldetnek.

8. szám. Olvastatott Szemes László, szent-jános lelkész f. é. márcziusban keltezett kérvénye az egyházmegye mult évi novemberi gyűlése 38-dik számú végzésében a lelkészgyámoldába fizetendő 430 ft 87 $\frac{1}{2}$ krban megállapított lelkészi félfizetésének — a mennyiben a megállapított összegben a lelkészi bérlelvé ellenére 12 szekér széná helyett 14-nek ára vétetett fel, s a lelkész használatában lévő földektől fizetendő adónak fele le nem vonatott — lejjebb szállítása iránt.

A szent-jános lelkészi félfizetés megállapításában az egyházmegye mult évi novemberi gyűlése 38. sz. a. végzésének alapul szolgáló küldöttségi jelentésnek, a szent-jános lelkészi bérlelvével, a kérelemhez képest, újabb összehasonlítására, s az összehasonlítás eredményének még e gyűlés tartama alatt betérjesztésére, Bíró János örvéni lelkész és Liskai Gubás Ferencz vallásánár kiküldetnek.

9. szám. Olvastatott az egyházmegye mult évi nov. gyűlése 6. k. sz. a. végzésében a lelkész gyámoldai pénztárnak választását megnehezítő 19. 20. 21. sz. cikkeit helyettesítő, — azonban a pénztár biztosítására elegendőnek mutakozó módzat megállapítására, s arról a mostani gyűlés elé betérjesztendő indokolt javaslat megtételére kinevezett küldöttség jelentése, — mely világosan kimutatván, hogy a

gyámoldai pénztár eddig gyakorlatban volt kezelési módzata, a fennálló alapszabályok értelmében, a pénztárnoktól kívánt anyagi biztosítéknak, épen a pénztárnokul választható közlelkészek nagy többségétől nem nyujthatása miatt, tovább tarthatlanná lett: a pénztár legbiztosabb és legkönnyebb, s a pénztárnoktól, csupán erkölcsi biztosíték nyujtása mellett is, lehető kezelésére, esperesti be- és kiutalás mellett, a takarékpénztárban elhelyezést javasolja, s e javaslatához képest, az alapszabályok 19. 20. 21. sz. cikkeinek megváltoztatását, s a kezelés könnyebbé tételé végett, az eddig kölcsönképen elhelyezett tőkének — a kölcsönök lehető megkiméltetése mellett, egy év alatti beszédését, s takarékpénztárba tételét véleményezi.

A küldöttség eléggé indokolt javaslatát az egyházmegye elfogadván, a lelkészgyámoldai pénztár ezutáni kezelési módzatául, esperesti be- és kiutalás mellett, takarékpénztárba elhelyezést mondja ki, azon hozzátétellel, hogy egy, Pap Károly esperest, Ercsey Zsigmond segédgondnok, Milye Gyula jegyző, és a gyámoldai pénztárnokból álló küldöttség a most kölcsönképen elhelyezve levő tőkéket és alapítványok biztosítékait megvizsgálván, a kellően biztosított nagyobb tőkéket és alapítványokat továbbra is kölcsön gyanánt kamatoztathatja, az elég biztosítékkal nem bíró, s az apróbb tőkéket mindenesetre — a kölcsönzókra kellő tekintettel — felmondván, takarékpénztárba tétessé; egyszersmind az alapszabályok 19. 20. és 21-dik cikkeinek ez újabb kezelési módzattal összeegyeztethető megváltoztatását eszközölje.

10. szám. A mult évi novemberi gyűlés 6. sz. végzésében általános szavazattöbbséggel lelkészgyámoldai pénztárnokká elválasztott Szikszay József nagyváradi lelkész, Pap Károly esperestől felhivatván, tisztességnek, melyben eddig a fentebbi végzés értelmében megváltoztatandó gyámintézet alapszabályok 19. 20. 21. sz. cikkei akadályozták, elfogadására.

A felhívásra, Szikszay József a lelkész gyámoldai pénztárnokságot elfogadván, az esküt a gyűlés színe előtt leteszi, s a pénztár átvételére, az elnök-ség, Ember Károly és Tar Imre tanácsbírók, és volt pénztárnok Daróczy János, mint küldöttség jelenlétében, utasítatik.

11. szám. Olvastatott Váczy József volt évesi, most Debreczenben élő, nyugalmra lépett lelkésznek a papi gyámintézet pénztárából, — melynek 40 évig részvénnyel fizető tagja volt, — évi osztalékot kérő levele.

A köztudomás szerint agkori gyöngeségei miatt lelkészi hivatala folytatására képtelenné lett, s épen ez okból lemondott lelkész kérelmét, méltányosnak, s teljesíthetőnek ítélvén az egyházmegye annyival is inkább, minthogy a nyugalmra lépettnék utódja a gyámoldai pénztár javára jelentékeny gyarapodást nyujt első évi fizetése felében: a gyámintézet pénztárnokot, a kért gyámoldai illetőségnek a szabályok értelmében kiadására utasítja.

12. szám. Olvastatott a mezőkeresztesi egyháztanács f. é. márcz. 17-én kelt levele, melyben előadván, hogy a debreczeni főiskolában oly egyén, ki a tanítási képesség mellett, egyszersmind orgonázási gyakorlottsággal is bírna, nem találhatik; továbbá, hogy a főiskolából hozott ifjak, egy évtized tapasztalata szerint, egyik vagy másik kelléknek nem tudtak, — s minthogy kiszabott időhöz volt köve hivataloskodásuk, ifjui könnyelműségéből nem is igyekeztek, — megfelelni; végre, hogy az egyháznak a gyakori változás, és azzal járó költöztetés nagy hátrányára van, és sok költségbe kerül: mind ezen okoknál fogva, eddig három évhez kötött academica promotivu rektóriáját, állandó tanítóval kívánja betölteni.

Tekintetbe véve az egyházmegye a m.-keresztesi egyház elősorolt alapos okait, rektóriájának állandó tanítóval betöltését nem ellenzi, s az iránti kérelmet megadja.

13. szám. Olvastatott a m.-keresztesi egyház kérelme, a Salamon Gábor lemondásával megüresült rektóriájának, furtai rektor Nagy Sándorral szándékolt betöltése iránt.

E kérelemhez képest, Nagy Sándor a m.-keresztesi rektori hivatalban, a szokásos változási díjaknak az egyház s a változó rektor részéről leendő lefizetése mellett, megerősítettik.

14. szám. Olvastatott a furtai egyház f. é. márcz. 15-én kelt levele, melyben fi-tanítója Nagy Sándornak m.-keresztesi rektorrá, — leány-tanítója Alföldi Jánosnak h.-m.-vásárhelyi rajztanárá elválasztatását tudatván, a megüresült fi-tanítószágra a náluk már egy ízben dicseretes szorgalommal tanítoskodott Séllei Dániel, — a leány-tanítószágra pedig Nemes Balázs, zsákai leány-tanítónak elválasztatását jelentik, s megerősítetteteket kérik.

A furtai egyház kérelméhez képest a fi-tanítószágra Séllei Dániel, — a leány-tanítószágra Nemes Balázs, a szokott választási díjak lefizetése mellett, megerősítettetnek.

15. szám. Olvastatott a zsákai egyház f. é. márcz. 16 kán kelt levele, mely-

ben leány-tanítója Nemes Baláznak Furtára lett megválasztását tudatván, a leány-tanítói bérlelvet betérjesztése mellett egy alkalmas tanítót kér. — Ezzel kapcsolatban olvastott Szegő Kálmán k.-nagy-révi tanítónak valamely jobb tanítói állomást kérő levele.

A zsákai egyház jelenlevő lelkésze és képviselője, Szegő Kálmán leány-tanítót elfogadván, a zsákai l. tanítószágban, a szokott változási díjak lefizetése mellett megerősítettik.

16. szám. A Szegő Kálmán eltávozásával üresedésbe jött k.-n.-révi tanítói állomás betöltésére:

az esperest megbízatik.

17. szám. A b.-sz.-mártoni egyház Sarkadi József ideiglenes tanítójának több következő évekre tanítói meghagyatását kérelmezvén.

Sarkadi József a b.-sz.-mártoni vegyes iskola tanítószágban, mint rendes tanító megerősítettén, a szokásos változási díjak megfizetésére az egyházzal együtt utasítatik.

18. szám. A h.-k.-ujlaki egyház néhai Varga Imre elhunyt tanítója helyett n.-szántói tanító Daróczy Józsefet választván el, megerősítettését kéri.

Daróczy József a h.-k.-ujlaki tanítószágban, a szokásos változási díjak lefizetése mellett, megerősítettik.

19. szám. A n.-szántói egyház Daróczy József távozásával tanítószágára Juhos Imre f.-vásárhelyi tanító áthelyezését, s megerősítettését kéri.

Juhos Imre a n.-szántói tanítószágban, a szokásos változási díjak lefizetése mellett megerősítettik.

20. szám. Olvastott a k.-szántói egyház f. é. márcz. 10-kén kelt levele, melyben volt tanítója Mángu Áron Bakonszegbe változását bejelentvén, tanítót kér. Ezzel kapcsolatban olvastott Császár Károly h.-k.-ujlaki ideiglenes tanító rendes állomást kérő levele.

A k.-szántói egyház lelkésze és képviselője, az ajánlkozó Császár Károlyt tanítót elfogadván: Császár Károly a k.-szántói tanítószágban, a szokásos változási díjak lefizetése mellett megerősítettik.

21. szám. Olvastott Varga József siteri lelkész f. é. márcz. 3-án kelt levele, melyben leány-tanítójuk Király Pálnak éneképtelensége miatti lemondását tudatván: tanítót kéri.

A siteri egyház lelkésze és képviselői, n.-kerékii leány-tanító Pataki Lászlót, leány-tanítót elfogadván, a szokásos változási díjak lefizetése mellett, — megerősítettik.

22. szám. Olvastott Papp Károly, csökmői segédlelkész f. é. márcz. 3-án kelt levele, melyben jelentvén Sáfár Ferenc tanítójuknak Karczagra megválasztatását, az előjáróság nevében egy alkalmas tanítót kér.

Lehető intézkedésre az esperest megbízatik.

23. szám. A Juhos Imre eltávozásával megüresedett f. vásárhelyi tanítói állomás betöltésére:

az esperest megbízatik.

24. Olvastott több p.-ujlaki lakosoknak Seres János tanítójuk megválasztatását kérő levele, ellene egyedül azt hozván fel okul, hogy az ő népes iskolájukhoz erélytelen. — Olvastott továbbá Seres János, p.-ujlaki tanítónak az őt hivatalától megfosztani akaró előjáróság ellen oltalmat kérő levele.

Mint hogy a p.-ujlaki egyházi előjárók Seres János tanítójuk ellen semmi alapos vádat föl nem hoznak, de változtatni akart tanítójuknak, szándékukat idejében tudtára nem adták: kérelmöknek hely nem adatik.

25. szám. Olvastott Pap Károly esperestnek f. é. jan. 18-án keltezett betérjesztése, a hozzá beadott szavazatokon lévő pecséteken észrevett hiányokra nézve, mely szerint:

1. Az egyháznak nincs pecsétje: *K.-Jenőben, P.-Tamásiban és M.-Telkiben.*
2. Nincs lelkész-hivatali pecsétje: *Ártánd, Bojt, Bors, K.-Szántó, M.-Kakucs és Pósalak-nak.*

3. Latin nyelvűek a pecsétek:

a) Lelkész hivatali: *J.-Hodos, N.-Szántó, Siter, Örvénd, Sz.-János, Nyüved, Váncsod, Darvas, Eled, H.-K.-Kovácsiban.*

b) Az egyházi: *Zsáka, Darvas, Eled és B.-Sz.-Mártonban.*

Ezekre nézve kéri az egyhm. közgyűlést, hogy azon egyháznak, melyekben egyik vagy másik pecsét hiányzik, az egyhk. 1823. ápril 19-ki rendelete folytán hagyassék meg, hogy e lényeges hiányt minél előbb kipótolják; — a melyekben pedig latin nyelvűek a pecsétek, az ország törvénye folytán, lehetőleg igyekezzenek a latin felíratu pecséteket magyar felíratuakra alakítani át:

Az egyházmegye magáévá tévén Pap Károly esperest betérjesztését, az illető egyházakat ahoz alkalmazkodásra, s a szerinti eljárásra utasítja.

26. szám. Olvastott Nyíri Péter lelkész és debreczeni esperest f. é. febr. 7-kén kelt levele, melyben a k.-n.-révi ref. egyház gyámoltására a vértési ref. egyház által ajánlott évi segélyösszegeket 1871 és 1872-ik évekről Pap Károly esperesthez 10 ftban átküldi.

A vértési egyház kegyes adománya a k.-n.-révi egyház számára közzö-nettel fogadtatik, s annak esperest Pap Károly értesítése szerint takarékpénz-tárba lett betétele tudomásul vétetik.

27. szám. Olvastott Pap Károly esperest jelentése a paptamási egyházban évek óta fenálló kellemetlen viszály elintézése ügyében, mely jelentés szerint a p.-tamásiak az adó tartozásaik miatt ellenök alispán urtól elrendelt, s 1871. nov. 15-re kitűzött végrehajtás beszüntetéséért a miniszteriumhoz fellebbeztek, azonban a vallás-ügyi miniszteriumtól, — az esperestnek az ügy állását felderítő betérjesztésére fektetett püspöki vélemény alapján — f. é. jan. 12-én 31,112/1871. sz. a. azon ítéletet kapták, hogy a követelt adókat tartoznak megfizetni, felfolyamodók alaptalan kérel-mükkel elutasítottak. A legtöbb ítéletnek hódolva, a követelt adókat és megítélt költ-ségeket készeknek nyilatkoztak megfizetni, s a lelkész bérlelvet is kiállították oly képen, hogy e pont többé vita tárgya nem lehet: azonban az egyházmegei és egy-házkerületi végzések értelmében, kérték lelkészök elcseréltetését egész erélyvel és esz-közlésbe venni. E kérelem folytán három helyen, u. m. Siterben, Ártándon és H. K.-Kovácsiban tetített kísérlet a csere eszközésére, — de mind a három helyen sikertelenül. Így állván az ügy, esperest utasítást kér az egyházmegeyétől a további teendőkre, s kiválóan arra, hogy Kocsis József lelkész tartozik-e bármely csekély jövedelmű egyházat elfogadni, s van-e joga visszautasítani azon egyházat, mely őtet elfogadná?

Olvastott továbbá a p.-tamásiaknak a f. t. egyházkerülethez f. é. márcz. 8-án kelettel betérjesztett, onnét pedig az egyházmegyéhez áttett folyamodásuk, mely-ben jelenlegi predikátoruknak felmondanak, állomását a következő szent György napra megüresültnek nyilvánítták, lelkészöket fenyegető szavakkal a predikátori lakból és ahoz kötött javadalmakból kiűlték, a következő ápril végéig a kiköltözésre, az egyházi anyakönyveknek, levéltárnak, urvasorához tartozó készülékeknek, s az egyház mindennemű javainak, melyek a lelkész keze és gondja alatt vannak, visszazámó-lására, mint szoros kötelességre fölhívják; végül Kocsis József lelkészöknök az egy-házmegei esperestség útján leendő kihelyeztetése és eltávolítása után szabad választá-si jogjaikat, a fenálló felekezeti törvények oltalma alatt, a szabályszerű felügyelet mellett érintetlenül hagyatni kéri.

Nemkülönben olvastott a p.-tamási egyház több presbiterei s közlakosok által aláírott, f. é. márcz. 17-én keltezett, s az egyházmegyéhez betérjesztett azon kérelme, hogy lelkészök elcseréltetése a jövő sz. György napig eszközöltsék.

Vége olvastott Kocsis József lelkész f. é. márcz. 11-kén kelt kérvénye, melyben, hivatkozva a már három helyben és pedig nem is egyenértékű, — sőt csekélyebb jövedelmű egyházakban megejtett, de mindenütt megüresült csere kísérle-tekre, mint büntelen, és mint számos tagból álló család feje, késznék nyilatkoznék segéd tartására addig is, míg alkalom kínálkozik az általa is óhajtott cserére.

Fájdalmas érzéssel vett ujabb tudomást az egyházmegye esperestjének előterjesztéséből a p.-tamási egyház és lelkésze között már évek óta fenálló, s kiegyenlíthetőnek csakis a vizsgálkodó, s egymástól teljesen elidegenedett felek végleges elválasztása által gondolható kellemetlen ügynek, még mindig elin-tézetlen, sőt a közelebb három helyen megejtett, de mindenütt megüresült csere kísérlet által is semmit nem javult, s már tovább tarthatlanná lett voltáról. — Bár az egyházmegye, ugy a p.-tamási egyház, mint lelkésze rég nélkülözött nyugalmáért kész minden lehető módot a lelkész elcseréltetésére eszközésbe venni, annyival is inkább, mert ez eljárására már korábbi végzése, sőt a f. t. egyházkerület által is utasítva van; másfelől azonban midőn a lelkész mielőbbi elcseréltetésére esperestjét ismételve utasítja: nem hagyhatja figyelmen kívül, hogy Kocsis József lelkészszel ez ideig tett csere kísérletek nagyrészen a p.-ta-mási lakosok által alaptalanul terjesztett és saját érdekök ellen is folyvást ismételt vádaskodások és rágalmak miatt hiúsult meg; mely okból, tekintetbe véve Kocsis József lelkésznek hivatalvesztésre s ártatlan családja sujtatására méltatlan, s az egyházmegei és egyházkerületi ítéletek által sem kárhözott voltát, hogy a csere megejtetésére Kocsis József lelkésznek, akár egyházi megeyén, akár más testvér egyházmegye kebelében kellő idő nyújtassék, a segéd tartás n-ki megengedtetik. Végre a p.-tamási lakosok által a f. t. egyházkerület elé terjesz-tett, de onnan egyházmegyéinkhez áttett fenyegető folyamodványa határozottan rosztaltatik, — s a törvények tiszteletben tartására utasítatván, minden lehető

zavarok és méltatlankodásokért minden felelősség az egyház jelenlegi előjáróira háríttatik.

28. szám. Tárgyalás alá vétetett az örvéni belhivatalnokok és egyháztagok között, a szántásnak természetben teljesítése helyett, pénzértékre változtatását célzó egyezség, mely szerint az örvéni egyháztagok:

1. A lelkész részére: 3 köblös föld özi mag alá háromszor megszántásának díjában, — egy köblös föld egyszeri megszántásáért 3 fót o. é. és így összesen 27 fót; — egy-egy köblös föld egyszeri elboronálásáért 2 fót, s így összesen 6 fót; — a termésnek learatásáért, a magot véve fel alapul, 15 fót; — a termésnek helyben, a szántóföldön összehordásáért 2 fót, s így 3 köblös föld munkáltatása díjaul: 50 fót o. é. — Ugyancsak a lelkész részére tavaszi mag alá 2 köblös földnek megszántása és boronálásáért 9 fót, — s így a lelkész részére összesen 59 fót o. é. ajánlanak.

2. Az iskola tanító részére özi mag alá 10 vékás földnek 3-szor megszántása, elboronálása, a termés learatása s összehordásáért, a fentebbi számítás szerint 41 fót 50 krt. o. é. — a 6 vékás tavaszi mag alá való egyszeri szántás és elvetésért 7 fót 50 krt. s így összesen 49 fót o. é. ajánlottak fel, oly módon, hogy ez összegeket a munkáltatásokért mind két részre, — mindig előre, április 24-kén fizetendik.

Miután ezen egyezség a belhivatalnokokra nézve előnyös, s tekintve az ottani munkadíjakat méltányos, azt a szabályszerű 5 évre, közgyűlésünk örömmel erősíti meg, s a f. t. egyházkerületre pártolólág felterjesztetni rendeli.

Egyszersmind megragadja az alkalmat közgyűlésünk felhívni a kebelbeli egyházakat, hogy az oly sok kellemetlenséget, surlódást okozó, — a belhivatalnokok részére áldást nem hozó, s a régi jobbággyi állapotra emlékeztető közmunkának természetben teljesítését, méltányos pénzfizetés általi kártalanítás mellett eltörölni, mind két fél jól értett érdekében, igyekezzenek.

29. szám. Olvastatott a küldöttségi jelentés a bojtji egyháztanács által eladni szándékolni, s az egyház tulajdonát képező pusztá telek ügyében.

Ember Pál és Millye Gyula egyházmegyei küldöttek által a hely színén tett gondos puhatolás és vizsgálat eredményeként az tűnén ki: hogy néhai Kovács Mihály, buzgó egyháztag által saját telkének egy része a rajta levő zsellér épülettel együtt, minden kitűzött cél nélkül, már rég időben az egyháznak hagyományoztatott, s ezen telek 1859-ben a községnek a világi hatóság jóváhagyásával, egy nagyobb és értékesebb telekért elcseréltetett, ezen csere, mint az egyházra nézve sokkal előnyösebb, megerősítetik, s a bojtji egyháztanács, egy szabályszerű csereszerződés kiállítása által, említett birtoknak az egyházközség nevére való telekkönyveztetésére utasítatik, az esperest az ehhez szükséges beleegyezési okmány kiállítására ezennel felhatalmaztatván.

Az ekként csere után nyert, a 73. sz. tjkönyvben foglalt, s minden kerítés hiányában használhatlan, s az egyháznak semmit nem jövedelmező teleknek eladása engedélyeztetik, azon világos kikötéssel, hogy az előre közzé teendő nyilvános árverésen eladandó telekből bejövő összeg, mint Kovács Mihály kegyes alapítványa kezeltesék, s az egyház részére jövedelmeztessek, — s e jegyzőkönyvi czikk, a telek eladhatóságának megerősítése tekintetéből a f. t. egyházkerületre pártolólág felterjesztetni rendeltetik.

30. szám. Olvastatott Pap Károly esperest véleményes jelentése a néhai Sándor György féle 105 fót. adóssági ügyben a lelkészgyámolda részére, mely szerint jelzett adós és neje, minden vagyon hátrahagyása nélkül halván el, a pénztár kártalanítása az akkori pénzkezelők által eszközöltessék.

Miután említett összeget néhai Sándor György részére Szokolay József akkori pénztárnok kölcsönözte ki, s így a felelősség első sorban öt terhelő: a 105 fót. adósságnak, kamataival együtt a gyámolda részére való megfizetésére Szokolay József köteleztetik, s az esperest, a fizetni nem akarás esetében, a perköltségnek a gyámoldai pénztárból kiutalványozására ezennel felhatalmaztatik.

31. szám. Tárgyalás alá vétetett Pap Károly esperestnek Püspökiben 1872. január 18-án kelt, s az egyhm. közgyűléshez intézett javaslata a presbiterok és gondnokok hivatala tartamának meghatározása, — s az egyházi hivatalra lett elválasztást elfogadni nem akaró egyháztagok megbírságolása tárgyában.

A f. t. egyházkerület 1860. októberi gyűlése 12. sz. végzésében megállapított önkormányzati szervezeti alap, t. i. a nép általi választás sértetlen maradvány, figyelmezteti az egyházmegyei közgyűlés a kebelbeli egyházak presbiteriumait, hogy elválasztásuk alkalmával, egyéni szabadságukból kifolyólag, presbiteri hivataloskodásukat bizonyos időhöz, például 6 évhez köthetik; — ugy szintén, nem lévén az egyházak érdekében a gondnokok évenkénti változtatása,

a gondnokok hivataloskodását, a minden év végén elmaradhatatlanul betérjesztendő számadás kötelezettsége mellett 3 évhez köthetik.

A presbiteri, gondnoki s egyházi hivatalt elfogadni vonakodó egyháztagokra nézve pedig utasítja az egyházmegye az egyházak presbiteriumait, önkormányzati jogaiknál fogva olyan szabályrendelet alkalmazására, mely szerint a vonakodó bizonyos, a helyi körülményekhez képest meghatározandó pénz-bírsággal büntetessék, — és pedig mindannyiszor, valahányszor a nép általi elválasztást magától elutasítja; — az így bejövendő pénz az egyház javára lévén fordítandó.

32. szám. A paptamási egyháztagok által ujonnan kiállított lelkési bérlevél — az esperest után — megerősítés végett betérjesztetvén.

Az ujonnan kiállított lelkési bérlevélnek a régivel összehasonlítása, a bérpontokban foglalt mennyiségnek s főképen a legelőilletőség □ ölekeni mennyiségének felderítése végett, azon utasítással adatik ki Ercesey Géza és Oláh József kiküldötteknek, hogy gondos utánnézés mellett e pontokat tisztára hozni, s véleményes jelentéseket az egyházmegyéhez mielőbb betérjesztetni igyekezzenek.

33. szám. Tárgyalás alá vétetett a j-hodosi ref. egyháztanácsnak 1872. márcz. 2-án tartott üléséből az egyházmegye által hozzá intézett ezen két kérdésre: „Miben van a tanító földek ügye; át vannak-e adva a községi tanítók részére és használatába? 2. Ha a mondott földek nem az egyház használatában volnának, hajlandó-e az egyháztanács azon földet saját birtokába visszavenni?” betérjesztett felelete:

A j-hodosi ref. egyháztanács 1872. márcz. 2-án tartott gyűlése nyilatkozatából, valamint az 1870. márcz. 3-án tartott, s ide betérjesztett presbiteri végzésből az tűnén ki, hogy az egyháztanács jogkörén túl lépve, felsőbb egyházi hatóság jóváhagyása nélkül, az egyháznak elidegeníthetlen javát képező iskolaépületeket és földeket, — mely utóbbiak az 1861-ben történt tagosítás alkalmával, a vallásos érzésű közbirtokosság által a reform. vallású iskola tanítói részére adományoztattak, — 3 évre a Hodoson alakult községi iskola részére átadta, s a föld jelenben is, nem a tanítók kezelése alatt van; e jogtalan, törvénybe ütköző eljárása felett a j-hodosi presbiteriumnak, rosszallását jegyzőkönyvileg kifejezi; — nevezett egyházi birtokuknak a községi iskola részére részről áttelekkönyvezését meg nem engedi, s határozatosan tiltja. Egyszersmind az egyházat és iskolát e tekintetben érhető károsodásért, az összes presbiteriumot, minden vagyonával felelőssé teszi, — s komolyan felhívja, hogy sokszor hivatolt birtokuk eredeti czéljának haladéktalanul visszaadassanak.

Mely ezen végzésnek a j-hodosi egyház tanácsával közlésére az esperest utasítatik.

34. szám. Olvastatott h.-k.-ujlaki lelkész Sipos Lajosnak f. évi márcz. 18-dikán keltezett levele, melyben, hivatkozással a pénzügyminiszternek 1870-ik év ápril 15-én Budán 15,352. sz. rendeletére, panaszt emel, hogy bár a h.-k.-ujlaki belhivatalnokok használatában levő földek adója a gondnok által a miniszteri hivatolt rendelet értelmében már két év óta megfizettetett, most azonban, miután az ujonnan választott tanítójuk használatára kiállított bérlevélből, esperest ur által a földadónak az egyház által teljesítésének kötelezettsége, a matrix alapján kitoróltatott — a gondnok a lelkési földek adójának fizetését is megtagadta.

Mínthogy a h.-k.-ujlaki belhivatalnokok tagosítás alkalmával nyert új földjeikért, a f. t. egyházkerület világos rendelete értelmében, az adófizetésre köteleztetnek; s a belhivatalnokok földjeitől már két év óta az egyház gondnokai által teljesített adófizetés is a miniszteri rendelet téves értelmezéséből történt; a h.-k.-ujlaki belhivatalnokok, az egyházkerületi rendelet megtartásával a tagosításkor nyert új földjeiktől az adó megfizetésére utasítatnak, — az esperestnek a tanítói új bérlevélből a földadónak kitoróltására vonatkozó eljárása egyszersmind helyeseltetvén.

35. szám. Olvastatott a szent-jánosí és élesdi lelkészek által a lelkészgyámolda javára fizetendő fél papi jövedelem kimutatásának megvizsgálására kinevezett Biró János és L. Gubás Ferencz küldöttek jelentése, mely szerint:

1. A szent-jánosí jövedelem-kiszámításnak a d) pontban említett 14 szekér széna csak tollhíaból csuszhatott 12 helyett, mert a felvett 72 fót 12 szekér széna ára; itt tehát a kérelem clesik. Azt azonban méltányosnak véleményezik, hogy az 1871. évre kivetett 16 fót 70 kr adó fele része 8 fót 35 kr, a megállapított befizetendő összegből vonassék le, mely a 430 fót 87 1/2 krtól levonattván: marad a gyámolda részére fizetendő összeg, 422 fót 52 1/2 kr.

2. Az élesdi lelkész jövedelme kiszámításánál, az élesdi egyháztanács által kimutatott értéket, 394 fót 75 krt, elfogadhatónak véleményezik, mely szerint a gyámolda részére befizetendő összeg 197 fót 37 1/2 kr leendő.

A küldöttségi jelentés elfogadtatván, mind a szent-jánosí, mind az élesdi

lelkési fizetések gyámoldát illető fele része a szerint állapították meg, nevezetesen: a szent-jános 422 frt 52 $\frac{1}{2}$ kban — az éves pedig 197 frt 37 $\frac{1}{2}$ kban.

36. *sám.* Olvastattat Szabó Lajos tanító gyámoldai választmányi jegyzőnek az összes tanítói kar nevében s megbízásából beterjesztett kérvénye, melyben előadván: hogy az egyházmegyei tanítói egyet és könyvtár alapszabályai, egy 3 tagu bizottság által elkészítették, mielőtt a küldöttségi munkálata az alapszabályok 20-ik cikké értelmében minden tanító nézetét nyilváníthatta volna, tévedésből, megerősítés végett az egyházmegye elé terjesztettek, s megerősítették, — minél fogva a megerősített alapszabályoknak meg nem erősítették tekintését kéri; egyszersmind Juhász Lajossal, ki ideiglenes elnökké elválasztását elfogadni, jegyzőkönyvi kivonat nélkül vonakodik, megválasztását írásban tudatni kéri.

Az egyházmegye által már megerősített tanító-egyleti és könyvtári alapszabályok meg nem erősítették nem tekintethetnek, miután a megerősítés különben sem áll ellene annak, hogy a tanítói kar, házi ügyét képező ezen alapszabályait tetszés szerint módosítsa vagy változtassa: — a mi pedig Juhász Lajos ideiglenes elnökségét illeti, minthogy megválasztása a tanítói egyetemes értekezletben történt, s arról az egyházmegye tudomást csak most vesz: a választás ellen semmi kifogása nem lévén, arról Juhász Lajost e végzésben értesíteni rendeli.

37. *sám.* Olvastattat p.-ujlaki Kónya Rebeka, özv. Sala Istvánné kérvénye, a lelkész-gyámolda pénztárából kikölcsönzött 160 frt tartozásának nála kölcsönképen továbbra is meghagyatása iránt.

E kérvény a lelkész-gyámoldai kikölcsönzött tőkék megvizsgálására kinevezett küldöttségnek kiadatik, melynek véleménye lesz irányadó arra nézve, hogy a tőke a kérelmezőnél továbbra is kinagythatk-e.

38. *sám.* Beterjesztetett a b.-sz.-mártóni egyháznak szándékolt templom építésében, a f. t. egyházkerülethez intézett államsegély iránti kérvénye.

E kérvénynek mellékleteivel a f. t. egyházkerület elé pártolólág felterjesztésre, az esperest megbízatik.

39. *sám.* Olvastattat Pap Károly esperest jelentése az egyházmegye mult évi nov. gyűlése 47. sz. a. végzésében megrendelt iskolai pénztárak felállítására ügyben, — mely szerint az egyházak — az egy M.-Kakucsot kivéve, mely a végzés iránti engedelmességre utasított — az egyházmegye végzését elfogadták, a kijelölt forrásokat a körülményekhez képest némi módosításokkal megnyitották, s iskolai pénztárakat is választottak.

Örvendetes tudomásul vétetik.

40. *sám.* Olvastattat Pap Károly esperest jelentése az egyházmegye mult 1871. évi nov. gyűlése 45. sz. a. végzésében nyert megbízatása, egy újabb, a törvény és helyesebb tanmódszer kívánalmának megfelelő népiskolai részletes tanrend kidolgozása ügyében. A jelentés szerint, a megbízatás, a tanrend elkészítése, teljesített, s a kinevezett szakavatott küldöttség által is f. é. febr. 15-én megbiráltatt, s jóváhagyott. Azonban lévén a f. t. egyházkerületnek még 1870. májusi 125. sz. a. és 1871. áprilisi 139. sz. a. végzése, melyekben küldöttségek nevezettek ki a népiskolai tanterv kidolgozására: ezek folytán f. t. püspök úr összehívta értekezletre a küldöttséget f. é. febr. 26-dikára, mely értekezleten esperest is megjelent, s oda kész dolgozatát beterjesztette, mely értekezlet azonban még megállapodásra nem jutott. — Ily körülmények közt, nehogy olyan tankönyvek vétesse meg, melyek helyett a f. t. egyházkerület által kiadandó tanrend talán másokat fog kijelölni, a f. t. egyh. munkálkodása eredményét véleményezi bevárandonak.

Helyeslő tudomásul vétetik.

41. *sám.* Tar Imre tanácsbíró a n.-várdi egyház nevében azon kérdést intézvén az egyházmegyéhez: hogy az iskolákban a vallás tanításra nézve eddig használatban volt, de a mai kornak már nyelvezetére nézve, nem megfelelő régiebb tankönyvek helyett léteznek-e újabb irányú s használatba vehető tankönyveink? — e kérdésre nézve Pap Károly esperest azon megnyugtató nyilatkozatot tévén, hogy a f. t. egyházkerület népiskolai küldöttsége e tantárgyat is felölélvén, e küldöttség munkálata a közel jövőben elkészülendő lesz.

Megnyugtató tudomásul vétetik, s erről a n.-várdi egyháztanács jegyzőkönyvileg értesítetik.

42. *sám.* Olvastattat az egyházmegyei pénztárak megvizsgálására kinevezett Varga József, Szabó Zsigmond és Pap András küldöttek jelentése a lelkészgyámoldai pénztárakról, mely szerint a Daróczy János pénztárnok 187 $\frac{1}{2}$ évi számadása tételre megvizsgáltatván, nyugták és ellennyugtákkal felszereltnek, helyesen vezetettnek, s hibátlanul találtatott, a következő megjegyzések mellett:

1. Hogy a kiadások p. okmánya szerint néh. Takács Dániel özvegye 7 frtalt többet vevén ki, mint illetéke lett volna, ezért jövőre csak 1 frtot kaphat; a 7 frt.

pedig Daróczy Jánosnak, mint a kinek nagy betegsége alatt történt e tévedés, — vissza fizetendő.

2. A Danalovics és Vass féle ideiglenes kötvények, mielőbb rendes kötvénnyel helyettesítendők.

3. A p.-ujlaki Sala Istvánnál levő 160 frt. rögtön behajlandó, — a Csanády Sándornál hátrány 12 frt. 60 kr. kamat bekérendő. — K.-Marja város alapítványa mielőbb okmánnyal ellátandó.

E megjegyzések mellett t. Daróczy János pénztárnokot a számadás terhéől felmentetni, s hű fáradozásaiért jegyzőkönyvileg elismerést s köszönetet szavazni véleményezi.

A lelkészgyámoldai pénztár állása 187 $\frac{1}{2}$ -ik év végén:

pénztári maradvány	23 ft. 88 kr.
kamatkozó tőkék és alapítványok	9758 ft. 35 kr.
összesen:	9782 ft. 23 kr.

A beterjesztett küldöttségi jelentés alapján, a tett megjegyzések mellett, Daróczy János lelkészgyámoldai pénztárnok az 187 $\frac{1}{2}$ -ik évi számadás terhéől, a szokásos fentartás mellett felmentetik, hű fáradozásaiért az egyházmegye elismerését, köszönetét, jegyzőkönyvileg készséggel fejezvé ki.

43. *sám.* Olvastattat a fentebbi küldöttség közpénztárra vonatkozó jelentése, mely szerint Veress Imre pénztárnok számadása hibátlanul összeszámoltatnak s pontosan vezetettnek találtatott, s azon megjegyzés mellett, hogy a küldöttség azon szabályrendeletnek, melynek alapján t. Szabó Károly és t. Veress Imre, mint vizitáló társak, együtt 48 ft. napidíjat vettek föl, felfrissítését óhajtaná, s ha, min nem kétkedik, létezik e szabályrendeletnek — azon reményben, hogy a lelkészek a vizitálásban segíték kedést szíves készséggel, s díj nélkül teljesítendik — eltörlelőnek nyilvánítja: Veress Imre pénztárnokot a számadás terhéől felmenteni, s részére elismerést szavaztatni véleményezi.

A közpénztár állása 1871/2-ik év végén:

pénztári maradvány	119 ft. 56 kr.
kamatkozó tőkék összege	4251 ft.
összesen:	4370 ft. 56 kr.

A küldöttség jelentése alapján, Veress Imre közpénztárnok, a szokott fentartással, s a pénztár gondos kezeléseért számára jegyzőkönyvileg kifejezett elismerés nyilatkoztatása mellett a mult 1871/2 évi számadás alól felmentetik; a küldöttség azon óhajására, hogy a vizitáló társak napidíjának alapul szolgáló szabályrendelet előtt felfrissítettnek, az egyházmegye 1870. nov. gyűlés 141. sz. a. végzése 17. §. e) pontjának megolvasására utasítatik.

44. *sám.* Olvastattat a fentebbi küldöttség jelentése a tanító-gyámoldai pénztárra nézve, mely szerint Kalas György pénztárnok számadását szinte hibátlanul nyilvánítja, azon észrevétel mellett, hogy jövőre a bevételek is ellennyugtákkal lennének igazolandók, s általában a számadásban nagyobb világosság kedvéért a szükséges okmányoknak is rovat nyitattatnak. Ez észrevételek mellett ötlet is a számadás felelőssége alól feloldani véleményezi.

A tanítógyámoldai pénztár állása 1871/2 év végén:

Pénztármaradvány nem lévén semmi.

A kamatozó tőkék és alapítványok összege: 4545 frt. 66 kr.

Kalas György tanítógyámoldai pénztárnok a küldöttségi jelentés alapján, s tett megjegyzéseinek jövőre figyelembe tartása mellett, a szokásos fentartással, 1871/2 évi számadás terhe alól felmentetik.

45. *sám.* Olvastattat a könyvtárnoki számadás felülvizsgálására kinevezett Benedek László jelentése, melyből kitűnik, hogy az egyházmegyei könyvtárnak 1871/2. évben volt:

összes bevétele	89 ft. 83 kr.
összes kiadás	75 frt.
marad a pénztárban:	14 frt. 83 kr.
hátrányban pedig	3 frt. 26 kr.

mely kimutatás után jelentést tevő Szikszay József pénztárnokot a lefolyt évre nézve a felelősség terhe alól felmenteni véleményezi.

A beterjesztett küldöttségi jelentés alapján Szikszay József könyvtárnok, a szokásos fentartás mellett, az 1871/2-ik évi számadás terhe alól elismerés nyilvánítása mellett, felmentetik.

46. *sám.* Indítványba téve, hogy az egyházmegyei pénztárak számadásainak jövőre nézve idő kimelés, s a vizsgálat pontosabb eszközése céljából az egyházmegyei gyűlés ideje előtt 14 nappal esperest urhoz beadatása, s a gyűlés idejéig általa megvizsgáltatása óhajlandó és célszerű volna.

Az indítvány az egyházmegye által elfogadtatik, s az esperest és pénztárnokok jövőre nézve ahoz alkalmazkodásra utasítottak.

47. szám. Olvastattott a h. k. ujlaki egyház előjáróinak f. é. febr. 3-áról keltezett levele, melyben az egyháznak egy használatlan parlag szöleje eladhatását engedélyezni kéri.

A kérdéses parlag szöle mibenlétének a helyszínen megvizsgálására Eressey Géza és Oláh József kiküldetnek, jelentésük a következő gyűlésre beváratván.

48. szám. Olvastattott Pap Károly esperestnek a közgyűléshez intézett felhívása a zsinattartás ügyében nyilatkozatra, — a f. t. egyházkerületi közgyűlés által kinevezett, zsinati előmunkálatokra megbízott küldöttség által 1872. febr. 26-án tartott értekezlet jegyzőkönyve kapcsolatában.

Ez igen nagy fontosságú ügy feletti értekezletre, s eszmecserére Nagy István lelkész elnöklété alatt, Könyves János, Varga József és Szikszay József lelkészekből, — Tar Imre világi tanácsbíró, és Millye Gyula jegyzőből álló küldöttség nevezetett ki, — véleményes jelentésük a következő gyűlésre beváratván.

49. szám. Olvastattott a nagy-tótfalu ref. zsenge egyház előjáróinak f. é. febr. 11-én keltezett kérvénye, melyben az egyetlen — lelkészlak, ina és tanteremül szolgáló — egyházi épületének rozzant és ledűléssel fenyegető szomorú állapotát érzékenyen ecsegtetvén, az épület kijavítása költségei fedezése végett, a már régebben felsőbb helyekről nyert, s takarékpénztárral kezelt 300 ft összegükből, 200 fto kiutalványozni kéri; s ezzel kapcsolatosan az esperest jelenti, hogy a halaszthatatlanná lett építkezés kényszerűsége miatt, ő ez összeget már ki is utalványozta.

A n-tótfalu egyház kérelméhez képesti eljárása az esperestnek helyeslő tudomásul vétetik; s hogy a már kiutalványozott összeg csakis a minden perczen összedűléssel fenyegető egyetlen egyházi épület czél szerű kijavítására fordítassék; Varga József siteri lelkész az e feletti öröködésre, illetőleg ellenöröködésre megbízatik, — az építésre tett s okmányokkal felszerelt költségekről számadás, az előjáróság által annak idejében az esperesthez mulhatatlanul beterjesztendő lévén.

50. szám. Olvastattott a f. vásárhelyi egyház folyamodvány, melyben a mellékelt tervrajz és költségzsámítás nyomán templomának kijavítását, s az egyháztagok által in solidum, egymásért jót állva, 10 év alatti törlesztésre felvenni szándékoló kölcsönnek az egyházmegye általi kieszköztetését, — s parányi egyházuknak állandó államszegélybeni részesítését megígérni, s majd fogantatba venni, kérelmezik.

A csekély népességű és szegény f.-vásárhelyi ref. egyháznak, temploma s tornya kijavítását czélzó elhatározása orvendetes tudomásul vétetik, s a beterjesztett s jóváhagyott tervrajz és költségzsámítás, elfogadtatik, — a pénzkölcsönzésnél követendő eljárásra nézve tanácskérés végett az esperesthez utasítottak, — s hosszabb időre, állandóan az egyházmegye az államszegélyt kieszköztölő nem ígérkezhetvén: jelen folyamodványuk a ft. egyházkerületi közgyűléshez államszegély nyerhetés végett, pártolólág felterjesztetni rendeltetik.

51. szám. Felvinczi István, j.-hodosi lelkész jelenti, hogy az egyháztagok az egyházmegyének 1871. jun. 24-ki gyűlése 19. sz. a végzése ellenére a lelkési földök adóját fizetni vonakodnak, s már 2 évről, 16 ft 94 kr. hátrányban van.

Esperest utasittatik, hogy a j.-hodosi egyháztanácsot ebbeli kötelezettségének teljesítésére komolyan hívja fel, s a további vonakodás esetében a végrehajtást, e végzés erejénél fogva, polgári hatóság útján is eszközöltesse.

52. szám. F. t. Révész Bálint püspök ur, f. é. márcz. 11-én Debreczenben kelt levelében a bábonyi tűzvész által véginségre jutott egyházat, lelkészt és tanító segélyeztetés végett ajánlatni kéri.

A bábolnai tűzvész által inségre jutott egyház, lelkész és tanító, az esperest után a kebelbeli egyházak, lelkészek és tanítók atyafiúi szeretetébe ajánlatnak.

53. szám. Margitai Jánosné, agg, elnyomorodott özv. tanitóné, inséges helyzetében ismét segélyért csedezik.

A már máskor is folyamodott, de csekély segélyben részesített, munkaképtelen özv. tanitóné, a nemeskeblü emberbarátok szives figyelmébe ujra hatatosan ajánlatnak.

54. szám. Néh. Takács Dániel lelkész özvegye, 8 ft kegydíját, noha a mult évben tévedésből 7 fittal többet kapott, egészen kiadatni kéri.

Az ezen gyűlés folyama alatt megvizsgált gyámpénztárnoki számadásból kitünvén, hogy Takács Dánielné a mult évben tévedésből 7 fittal többet kapott megszabott nyugdíjánál: jelen évi nyugdíja csak a 7 ft levonásával adathatik ki — felesleg pénzzel a gyámpénztár nem rendelkezvén.

55. szám. Olvastattott Beke Eszter, neh. Török Zsigmond lelkész jelenleg Men-

szár Lajos nejének, Budán f. é. márcz. 2-kán kelt levele, melyben fia, ifju Török Zsigmond részére a gyámdolai illetőséget 1871/2-ik évről kiadatni kéri.

A folyamodvány, mellékleteivel együtt volt gyámintézeti pénztárnok, Daróczy János borsi lelkésznek azon utasítással adatik ki, hogy ez ügyben véleményes jelentését az esperesthez mielőbb terjessze be, ki a körülményekhez képesti intézkedésre, s esetleg a gyámdolnak kiutalványozására felhatalmaztatik.

56. szám. Biró János lelkész, mint egyházmegyei kiküldött, Orvenden f. évi márcz. 3-án kelt levelében jelenti, miszerint gör. k. vallásu lelkész Popovics János, saját egyházi hatósága által hivatalától felfüggesztetett, s bár a tény bizonyos lévén, a vizsgálatnak helyét nem látja, maga helyett, ki egy személyben vádló és vizsgáló nem lehet, más valakinek kineveztetését kéri.

Ezen fontos ügy megvizsgálására, s a vizsgálat eredményének az esperesthez mielőbb beterjesztésére Szokolay József és Zathureczky Gedeon tanácsbírák megbízatnak. Az esperest pedig az ügynek a f. t. egyházkerületre felterjesztésére felhivatik.

57. szám. A siteri egyháztanács a gondnokságot és egyházfíságot el nem vállalt Molnár István és Bot Mihályon, az egyháztanács által rájuk kimondott bírság pénzét behajtani, — azonkívül Molnár Istvánt a presbiteri hivataltól megfosztatni kéri.

Ezen ügy megvizsgálására s a találtakhoz képesti intézkedésre az esperest megbízatik.

58. szám. Olvastattott Pap Károly esperestnek Püspökiben f. é. márcz. 2-ról keltezett, s az egyházmegyei közgyűléshez intézett levele, melyben jelenti neh. Lovass József biharmegyei egyházi lelkésznek 1871. decz. 8-án — és neh. Daróczy Károly borsi t. lelkésznek 1872. febr. 16-án történt halálát.

Fájdalmas érzéssel veszi tudomásul egyházmegyei gyűlésünk mind két lelkész atyánkfiának halálát, kik közül az első érett gyümölcse, a második még csak virága volt lelkési karunk törzsfájának; amaz a legnehezebb terek egyikén, az eltévedt vagy romlott embertársainak erkölcsi javításán szerzett babérokat, emez meghusult szép reményeket vitt magával a sirba, — s midőn nyugvó poraikra áldást kér, nevök s emléköket e szerény lapon megörökíti.

59. szám. Olvastattott Veress Imre közpénztárnoknak 1872. márcz. 10-ről keltezett levele, melyben egyházmegyének 1871. jul. 24-én tartott gyűlése 12. sz. a végzése által hozzá intézett ama kérdésre: mi az oka, hogy Ember Pál 6 évi jegyzői fizetése át nem adottat a papi gyámintézet részére, holott ő azt utolsó fillérig oda ajánlotta? — következő felelete: Ember Pál azon állítása, hogy 6 évről jegyzői fizetéséből egy fillért sem vett fel, minden alapot nélkülöz, a mennyiben két első évi illetményét teljesen kivette; a 3-ik évről pedig Dankó Sándornak ajánlott belőle, mint mellette segítő inoknak 5 fto; — majd Váradról Keresztésre változván, a segítő szerepet Szabó Károly, akkori váradi t. lelkész vállalta magára, ki is ezért első évben 5 fttal, a többi évben pedig 10—10 fttal díjaztatott. — E szerint tehát a 6 évi jegyzői fizetésből mely 90 ftra rug, leszámítva a fentebb jelzett 60 ft. kiadást, marad rendelkezés alatt 30 ft. Ezen 30 ftra nézve, minthogy a pénztári szabályok azt mondják: „A mely hivatalnokok annak idejében ki nem vették illetményüket, az a pénztár javára esik,” véleményezi, hogy ez is, mint mely idejében ki nem vették, és csak 3 év mulva hozatott szóba, a közpénztár javára maradjon.

Veress Imre teljesen indokolt véleményes jelentéséből az tűnvn ki, hogy Ember Pál 6 évi jegyzői díját részint maga kivette, részint másoknak ajánlotta, a fenmaradt 30 fthoz pedig, idézett szabály szerint, igényét elvesztette: ez, ugyancsak a szabály szerint a közpénztár javára esvén, a papi gyámdolai részére át nem ajánlathatik.

60. szám. Ugyancsak Veress Imre házi pénztárnok, az 1871. nov. 6. 7. napjain tartott közgyűlés 20. sz. a végzésében kifejezett azon kérdésre: „Mennyit tesz közpénztárnok a tanítói változások díja? s a pénztári bevételek és kiadások mérlege mutat-e fel, s mennyi felesleget?” beterjeszti felvilágosító jelentését, mely szerint: 5 évi számadás pontos átnézése után, a tanítói változásokból bejövő átlagos díj 16 ftra tehető, — s e jelen évi számadásnál mutakozó 194 ft. 31 kr. feleslegnek, részint a % felemelése, részint az esperest által több évekről hátrányban volt változási díjak behajtása által nyert 107 ft összeg az oka, s e két tétel nélkül nem felesleg, hanem hiány leendett vala az eredmény.

Miután a General-Convent 1823. sept. 2-án hozott rendelete szerint a lelkészek és tanítók által fizetendő változási díjak az egyházmegyék közigazgatási költségei fedezésére fordítandók, mely közigazgatás jótéteményeit a tanítók is élvezik, — s miután a pénztár semmi felesleget nem mutat: az egyházmegye a tanítói értekezlet költségei fedezéséhez nem járulhat, — nem lévén alap, melyből a kért összeg fedeztetethnék.

61. szám. Veress Imre közpénztárnok 6 évi tartamra vállalt pénztárnoki tisztéről lemond, — a benne helyezett, eddigi megtisztelő bizalomért hálás köszönetét tolmácsolván, úgy az egyházak, mint a lelkész társak irányában.

Veress Imre közpénztárnoknak 15 éven keresztül ritka pontossággal, tisztá lelkiismerettel folytatott tisztéről, a 6 év tartama elteltével eléggé indokolt lemondását, midőn az egyházmegye sajnálattal elfogadja: hosszas szolgálatát méltán elismerésének jegyzőkönyvben kifejezést adni, kérdés alá nem jöhető érdemeit e szerény lapokon megörökíteni, kedves kötelességének ismeri; s az új választás elrendelésére az esperestet utasítja, — a szavazatok felbontása a kinevezett küldöttség jogkörébe tartozván.

Mindezen számok hitelesítették.

Az 1. 2. 3. 4. 5. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. számokat jegyzette Oláh József.

A 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. számokat jegyzette Szabó Károly.

Betűsorozatos tárgymutató:

Általános szavazatot világi tanácsbíróságra nem nyert senki, négyen kijelöltettek	4.
Bábonyi, tűz által károsult egyház segélyezendő	52.
B. sz. mártóni egyház államsegélyt kér	38.
Bojti egyház pusztá telkének eladhatása jóváhagyatik	29.
Császár Karoly k. szántói tanítóul megerősítettik	20.
Csökmői megüresült tanítóság betöltésére az esperest megbízatik	22.
Daróczy József h. k. ujlaki tanítóul megerősítettik	18.
Daróczy Karoly borsi s. lelkész meghalt	58.
Élesdi lelkész fél jövedelem megállapítására küldöttség nevezetik	7.
Ember Károly a tanácsbírói hivatalról lemond	35.
Ember Pál ajánlata ügyében a lelkész gyámolda részére	3.
F. vásárhelyi tanítóság betöltése az esperestre bizatik	59.
egyház temploma kiépítésére államsegélyt kér	23.
Gyülésre meg nem jelent egyhm. tisztviselők	50.
H. k. ujlaki földadóügy	1.
J. hodosi tanító földelk ügye	34.
J. hodosi tanító földelk ügye	47.
Juhos Imre n. szántói tanítóul megerősítettik	33.
Juhász Lajos tanító egyleti és könyvtári elnök	51.
Iskolai pénztárak felállítottak	19.
Könyvtárnoki számadás megvizsgálva	36.
K. N. révi tanító állomás betöltése az esperestre bizatik	39.
Közpénztárnoki számadás megvizsgálva	45.
Lelkész gyámoldai alapszabályok 19. 20. 21. §§. módosíttatnak	16.
penztárnok számadása megvizsgálva	43.
Lovas József feyházi lelkész meghalt	9.
Margitai Jánosné, tanítóné, segélyt kér	42.
M. Keresztes rektoriáját állandósítja	58.
N. Tótfalu részére, épület-javításra 200 frt utalványoztatik	53.
Nagy Sándor m. keresztesi tanítóul megerősítettik	12.
Nemes Balázs furta tanítóul	49.
Népiskolai tanrend ügyében esperesti jelentés	13.
Órvéndi egyház a szántás-vetést pénzüll fizeti	40.
Paptamási adó és lelkész ügye	27.
uj lelkész bérlevél megvizsgálására küldöttség	32.
Pataki László siteri leánytanítóul megerősítettik	21.
Pecsétek iránti végzés	25.
Popovics János törvénytelen esketése ügyében uj küldöttség	56.
Presbiterek és gondnokok hivatala tartama tárgyában	31.
Sándor György-féle adósság Szokolay Józsefre háríttatik	30.
Sarkadi József b.-sz.-mártóni tanítóul megerősítettik	17.
Séllei Dániel furta tanítóul megerősítettik	14.
Seres János a p.-ujlaki tanítóságban meghagyatik	24.
Siteri gondnok és egyházi ügy	57.
Számadások megvizsgálására küldöttség nevezetik	6.
Számadások megvizsgálására uj eljárás állapittatik meg	46.
Szavazatok felbontására küldöttség nevezetik	2. 4.
Sz.-jános lelkész fél jövedelem kúgázítására	8.

Sz.-jánosi lelkész fél jövedelem kiigazittatik	35.
Szegő Kálmán zsákai tanítóul megerősítettik	15.
Szikszay József lelkészgyámoldai pénztárnok	10.
Tanítóegyleti és könyvtári alapszabályok ügyében	36.
Tanítógyámoldai pénztárnoki számadás megvizsgálva	44.
Takács Dánielné gyámdija ügyében	54.
Tanítói értekezleti tisztviselőknek a közpénztárból díj nem adatik	60.
Török Zsigmond — ifjabb — gyámdija ügyében	55.
Zsinattartás ügyében küldöttség neveztetik	48.
Vácz Józsefnek gyámoldai illetősége kiadatni rendeltetik	11.
Vallástanításra szolgáló kézi könyvek ügyében	41.
Veress Imre a közpénztárnokságról lemond	61.
Vértesi egyház adománya K.-N.-Rév számára	26.